

การสั่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ
ทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล
(Rational Laboratory Use)

Template ตัวชี้วัด ปีงบประมาณ 2568 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

เกณฑ์การประเมิน

บันไดขั้นที่ 5

1. มีการดำเนินการตามขั้นที่ 1,2,3 และ 4 ครบทุกข้อ
2. รพ.มีการสมัครและดำเนินงานผ่านตามเกณฑ์ บันได 4 ขั้น
3. มีผลลัพธ์การตรวจ HbA1C ของผู้ป่วยเบาหวานซ้ำภายใน 90 ไม่เกินร้อยละ 10
4. มีผลลัพธ์การตรวจ HbA1C ของผู้ป่วยเบาหวานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่าร้อยละ 70
5. มีผลลัพธ์ตัวชี้วัด RLU อื่นๆ
6. มีแผนพัฒนา RLU ปีต่อไป

บันไดขั้นที่ 4

1. มีการดำเนินการตามขั้นที่ 1,2 และ 3 ครบทุกข้อ
2. มีการกำหนดตัวชี้วัด RLU ของ รพ. ที่ระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ที่ ผอ.รพ. ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษร (ตัวชี้วัดด้าน overutilization และ/หรือ underutilization)
3. มีการประเมินผลตัวชี้วัด RLU อย่างน้อย 2 ตัวชี้วัด
 - 3.1 มีการเก็บข้อมูลร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1C ซ้ำภายใน 90 วัน
 - 3.2 มีการเก็บข้อมูลร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1C อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

บันไดขั้นที่ 3

1. มีการดำเนินการตามขั้นที่ 1,2 ครบทุกข้อ
2. มีการกำหนดมาตรการหรือประกาศแนวทางปฏิบัติของ รพ. อย่างมีส่วนร่วม เพื่อลด overutilization และ/หรือ underutilization ในการปฏิบัติงาน
3. มีการนำระบบ IT มาช่วยในการดำเนินการ

บันไดขั้นที่ 2

1. มีการดำเนินการตามขั้นที่ 1 ครบทุกข้อ
2. มีการวิเคราะห์ข้อมูล และคัดเลือกโรค หรือภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหาในการสังตรวจ (overutilization และ/หรือ underutilization)
3. มีบัญชีรายการ โรคหรือ ภาวะ หรือรายการตรวจที่เป็นปัญหา (overutilization และ/หรือ underutilization)

บันไดขั้นที่ 1

1. มีคำสั่งแต่งตั้ง กก. RLU ที่เป็นสหสาขาวิชาชีพและผู้รับผิดชอบหลัก (อาจเรียกว่า Mr. RLU หรือ RLU Coordinator) ที่ลงนามโดย ผอ.รพ. หรือผู้บริหารสูงสุด
2. มีการประชุม/มีการสื่อสาร ให้กับคณะกรรมการ RLU นำไปปฏิบัติ
3. มีการจัดทำประกาศเจตนารมณ์มุ่งสู่ RLU hospital ที่ลงนามโดย ผอ.รพ. เป็นลายลักษณ์อักษร
4. มีการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

รายการตรวจสูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2567

ลำดับ	รายการตรวจ	จำนวน (test)
1	CBC	8,123
2	Cretinine	8,100
3	Electrolyte	5,266
4	Glucose	4,090
5	LDL	3,640
6	HbA1C	2,701
7	BUN	2,244
8	Triglyceride	1,562
9	ALT	1,098
10	AST	1,087

5 อันดับรายการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ใช้ค่าใช้จ่ายรวมสูงสุด

ลำดับ	รายการตรวจ	จำนวน (test) ปีงบ 2566	ราคา	มูลค่ารวม	จำนวน (test) ปีงบ 2567	ราคา	มูลค่ารวม
1	Electrolyte	5,642	61	344,162	5,266	61	321,226
2	CBC	8,618	40	344,720	8,123	40	324,920
3	HbA1C	2,189	120	262,680	2,701	112	302,512
4	LDL	3,461	56	193,816	3,640	56	203,840
5	Cretinine	7,589	15	113,835	8,100	15	121,500

Template ตัวชี้วัด ปิงบประมาณ 2568 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

คำนิยาม

1. การตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (Rational Laboratory Use: RLU) หมายถึง การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์มีประสิทธิภาพและถูกต้องโดยเลือกใช้การตรวจทางห้องปฏิบัติการอย่างเหมาะสมในการคัดกรอง การวินิจฉัย การติดตามผลการรักษาและพยากรณ์โรคโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ
2. กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน หมายถึง ประชากรที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานและได้รับการตรวจติดตามภาวะโรคเบาหวานด้วยการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกินร้อยละ 10 เพื่อลดการส่งตรวจซ้ำที่ไม่จำเป็น และควรได้รับการตรวจ HbA1c อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการติดตามการตรวจรักษาที่เหมาะสมไม่น้อยเกินไปและเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบสุขภาพให้มีการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผลในระดับจังหวัด
2. เพื่อส่งเสริมการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล โดยนำร่องในรายการตรวจ HbA1c ของผู้ป่วยโรคเบาหวานทั้งด้าน Over utilization และ Under utilization

Template ตัวชี้วัด ปิงบประมาณ 2568 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

คำนิยาม

ปิงบประมาณ 2568	ปิงบประมาณ 2569	ปิงบประมาณ 2570
1.ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1C ซ้ำภายใน 90 วัน ไม่เกิน ร้อยละ 10	ร้อยละ 8	ร้อยละ 6
2.ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1C อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มากกว่า ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80
3.ร้อยละโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์พัฒนาสู่โรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU Hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100

สูตรคำนวณตัวชี้วัด

รายการข้อมูล 1	A=จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน
รายการข้อมูล 2	B=จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c ทั้งหมด
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้รับการตรวจ HbA1c ซ้ำภายใน 90 วัน = $(A/B) \times 100$
รายการข้อมูล 3	C=จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1c
รายการข้อมูล 4	D=จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานทั้งหมด
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจ HbA1C อย่างน้อยปีละ 1 มากกว่า ร้อยละ70 = $(C/D) \times 100$
รายการข้อมูล 5	E = จำนวนโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์พัฒนาสู่โรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU Hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนด
รายการข้อมูล 6	F = จำนวนโรงพยาบาลทั้งหมดในสังกัดปลัดกระทรวงสาธารณสุข
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์พัฒนาสู่โรงพยาบาลที่มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์อย่างสมเหตุผล (RLU Hospital) ตามเกณฑ์ที่กำหนด = $(E/F) \times 100$

*** ระยะเวลาประเมินผล : ประเมินรายไตรมาส และคำนวณตามเกณฑ์ เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ

สรุปผลการดำเนินงาน ปี 2567

ยกเลิกรายการตรวจ thyriod ที่เป็น profile

รายการตรวจ	จำนวน test	ราคาตรวจ (บาท)	ส่วนต่างจำนวน test	มูลค่าที่ลดได้ (บาท)
FT3	324	120	134	16,080
FT4	303	120	155	18,600
TSH	458	120		

มูลค่าที่ลดได้
34,680 บาท

ขอบคุณครับ / ขอบคุณค่ะ